CLEMENTI XI.

PONTIFICI MAXIMO,

Pietatem suam, & publicam; curas, opes, & sociata Principum Christianorum arma, Turcarum conatibus feliciter opponenti.

SYMBOLUM HEROICUM.

Rex apum ab alveari fucos abigens.

LEMMA

Vincit inermis.

ODE.

QUà fons sonanti desilit mollis pede,
Ripas coronatus thymo;

Umbramque fagus hoſpitalem porrigit,
　Nigræ ſodalis æſculi:
Illic penates melleos, & cerea
　In excavato cortice
Apes locarunt caſtra. Rex, ſuffragiis
　Electus unus pluribus,
CLEMENTE populum nobilem imperio regit,
　Et juris ac recti arbiter;
Quas in bonum commune leges providus
　Diſpenſat, exemplo docet.
Primus laborem carpit, & primus viam
　In florea oſtendit juga.
Gens læta ſequitur; ſive ſit prædas opus
　Vectare de ridentibus
Pratis, opesque roſcidas volentium
　Libare de florum ſinu;
Sive arte cellas fabricari dædalâ,
　Urbemque cera condere:
Seu triſte fucos, & male creatum, genus
　Portis abactum fundere;
Volucresque in hoſtem copias educere;
　Et pace tutari domos.
Tunc Regis ingens animus, & periculi
　Secura virtus emicat:
Aciem, ut peritus ductor, inſtructam explicat;
　Deſcribit, aptat, ordines;
Geminoque proprios præficit cornu duces,
　Vincere paratos aut mori:
Tempus, locumque prælio imminenti legit,

Qui

Qui commodus victoriæ:
Subsidia cautus denique à tergo locat,
Opemque vicinos rogans,
Artis relinquit bellicæ intactùm nihil.
Jam classicum bombus canit,
Aculeisque miles erectis minax,
Avidusque pugnæ, provolat:
Concurrit acies gemina: fucos, corporum
Et numerus, & moles, juvat:
Generosus ardor apibus, atque industria,
Et æquitas causæ, favet:
Rex ipse magni solus instar agminis,
Aculeo quamvis carens,
Auctoritate, voce, consilio, prece,
Difficile certamen regit:
Et cuncta movet immotus, & INERMIS licet,
VINCIT. Fugam trepidus rapit
Hostis: vel ausus si quis est pugnæ aleam
Rursum subire pertinax,
Apum triumphos clade cumulavit sua.

IMagine in parvâ licet
Nostri colores temporis cognoscere,
Versosque luctus gaudiis.
Horrescit animus, ac licet periculo
Defunctus immani, timet:
Nostrosque pallens charta commemorat metus,
Et hostis horrendi minas;
Cùm ferre pacem indocilis, atque odio æstuans

 Quo

Quo flagrat in ſanctum genus,
Aſiamque, & Orbis ultimi vires, trahens
Terra immineret ac mari.
Vaſtata nuper Pelopis antiqui domus,
Et ſtrata campis agmina,
Cladem propinquam præcinunt: cohortibus
Oppleta Turcicis gemit
Corcyra, nec ſpem, vel moram exitii, videt,
Obſeſſa campis & freto.
Italia vacuis portubus ludibrium
Prædamque debet hoſtibus:
Iſter tumentes latius fluctus rotans,
Hoſtilibus quanquam aggerem
Opponat armis tutum, & alti Cæſaris
Nomenque & invictas manus:
Tot fuſa circum millia horreſcit tamen,
Numeroque par ut ſit, timet.
Nec me tamen ferocis Ottomani furor,
Aut tanta vis belli movet;
Irata metuo ſidera, ultorem Deum,
(Quod noſtra poſcunt crimina.)
Cui mitigandi Numinis partes dabis
Europa? CLEMENTEM vide:
Hæc nempe rebus, quidquid immineat mali,
Tutela præſens aſperis.
Quibus ille precibus inſtitit! quibus polum
Votis fatigavit! necem
Obire pulcram promptus, & (ſi fas) iter
Medios per hoſtes tendere.

Sic,

Sic, Orbe puras pro reo attollens manus,
Vim Numini blandam facit.
Placare Superos nec ſatis domi putat,
Indicit aris publicas
Preces, piosque ſupplicantium choros:
Sacrosque præcones jubet
Metuenda verbis intonare grandibus
Cœleſtis iræ fulmina.
Quid multa? pœnas criminum laxat graves;
Veniamque pœnitentibus
Offerre facilem gaudet, ex ærario
Quod creditum fidei ſuæ
In filios diſtribuit indulgens pater,
Juſtitia quos vindex premit.
Humana demum auxilia divinis (monet
Ut ſancta lex prudentiæ)
Sociare curans, Principum fidas ſimul
Claſſes, & arma, congregat;
Aurumque promens liberali de penu,
Incœpta fauſta promovet.
Sic Turcam INERMIS VINCIT. Everſæ ruunt,
Succiſa ceu ferro ſeges,
Totæ phalanges, ira juſti militis
Quas, feſſa cædendo, metit:
Hominum & equorum de tot ante millibus,
Deque apparatu bellico,
Caſtrisque, tormentisque de muralibus,
Vix nomen & fama eſt ſuper.
Soluta vinclis arduum caput erigit

Corcyra; classemque impiam,
Dum per latentes Cycladas, vastum & mare,
Confessa se victam, fugit;
Oculis sequuta, non diu lætaberis
(Mens vera si quid augurat)
Turpi receptu, dixit; infaustas rates
Parata sequitur ultio,
Tuaque nostros clade pensabis metus,
Sic fata, scopulos interim,
Et præliantes cum truci Borea Notos,
Et brevia, syrtesque horridas,
Caphareasque littore doloso faces,
Vectoribus diris vovet.

TIbi, ROMA, gratulare Sancto Principe;
Gratesque solve debitas.
Quod hoste sævo liberi, & salvi, sumus;
Quòd vincimus; CLEMENS, tuum est.

LAUS DEO

IN TURCAS

Terra marique victos, fusos, fugatos,

AUSPICE

CLEMENTE XI.

PONTIFICE MAXIMO.

DITHYRAMBUS.

Urge, Phœbe, pone curas;
Sume plectra, funde lætum
Ore carmen, usitatis
Parce modis agitare cantus.

Clio

Clio docta cur moratur?
Cur Thalia lenta cessat?
Otiosa cur sororum
Turba monte torpet alto?

Huc adeste, convolate,
Queis Apollo labra sacro
Fonte tingit; huc adeste,

Turca mari fugit atque terra.

Huc, proterva turba, Fauni,
Huc, amœna turba, Nymphæ;
Ferte serta, ferte flores,

Turca mari jacet, atque terra.

Ferte sistra, barbitosque,
Fistulasque, tibiasque,
Et canendo, lusitando,
Saltitando, prædicate

Turca mari fugit atque terra.

Audiat Æther,
Gaudeat Æther;
Te Duce, CLEMENS,
Roma triumphet;

Turca mari jacet atque terra.

Itala festis
Æra resultent
Undique templis:

Turca mari fugit atque terra.

Audiat Ister,
Littora multo
Flore coronet:

Turca mari jacet atque terra.

Plaudat Iberus;
Et Tagus almam
Vertice flavo
Nectat olivam:
Tum sua Nereo
Lætus uterque
Gaudia portet.

Turca mari fugit atque terra.

CUrre, Fama, clange, clama;
Gaudiaque extremum, & plausus, & carmina, longè
Differ in orbem:

Turca mari jacet atque terra.

ROMÆ MDCCXVI.
Typis JOANNIS MARIÆ SALVIONI in Archigymnasio
SAPIENTIÆ.
SUPERIORUM FACULTATE.